

Nro. 13.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBÖL.

*Költ Bétsben Februariusnak 13-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

B é t s.

Az ide való Udvarnál ennekelőtte vólt *Nápolyi* Királyi követet, most pedig a' *Nápolyi* Királyi Udvarnak, az Országon kívül lévő dolgokban való Status Secretariussát *Marquis de Gallot*, az arany gyapjas Rendel méltoztatott Ő Felsege nagy kegyelmesen meg-tisztelni.

A' Frantzia Respublikától, a' Ts. Kir. *Bétsi* Udvarhoz küldettetett követ, Frantzia Generál *Bernadotte*, ezen folyó hónap 8 kán érkezett-meg *Bétsbe*, a' kinek a' maga rangjához képest való élhetésére nézve, a' Fr. Respublikától 144,000 livrákból álló esztendei fizetés rendeltetett.

N

A' *Bács* Vármegyében lévő, *Pacs* nevezetű Cameralis Józsnak egy részét, ugyan tsak *Bács* Vármegyei első V. Ispány *Odry András* Úrnak; a' *Temesvár* megyében lévő *Kaadár* nevezetű Cameralis Józsnakot pedig, *Felner András* Úrnak méltotatott Ő Felsége nagy kegyelmesen conferalni.

Nagy Britannia.

Londonból Januar. 19-kén azt írják: Hogy a' *Portugalliából* vett tudósittások szerént, az oda való igazgató szék maga iránt olyan ki-jelentést tett volna, hogy ő, a' mennyiben tsak lehetséges, ennekutánna is Angliával tartani, és vele egyet értésben kíván lenni; hogy pedig a' *Frantzia Respublikával* tractatusra lépett, azt nem egyébnek, hanem tsak az el-kerülhetetlen szükségnek lehet tulajdonítani. — A' *Lissabonból* Jan. 18-dikán *Londonba* érkezett tudósittások szerént, *Parker* és *Orde* Admirálok, a' magok hadi erejekkel mind *Kadix* előtt szágúldoznak, *Lord St. Vincent* pedig, az ő vezérlése alatt való hadakozó hajókat, majd mind *Lissabon* felé indította a' végett, hogy ha az Anglusok flottája számára való életre tartozó dolgoknak, *Portugalliában* való megszerezhetése, továbbra is tilalmoztatni fog, *Lissabon* várossát egészen hammúvá tétessék. — Mint-hogy az Angliai portékáknak *Frantzia Országba* való szállittások meg-tiltattatott, ez okaért a' *Londoniak* már úgy vélekednek, hogy a' *Frantzia* portékáknak is, Angliába való bé-vitelek, rövid idő alatt meg fog tiltattatni. — *Lord Bridport*, Admirál *Gardner*, és *Ed. Rayle*, Jan. 17-kén igen hosszas Conferentziát tartottanak *Lord Spencerrel*, ki is nékiek az iránt való instructiót adott-ki, hogy ha a' *Frantziák* Anglia felé találnának közelíteni, az Ország óltalmazásában minémű módat tartsanak. — A' *Bresti* flotta felöll azt a' hirt vitték *Londonba*, hogy mozgásba kezdvén eredni, azért rövid idő alatt utjára akarna indulni. — A' Jan. 18-kán *Jerseyből* *Londonba* érkezett tudósittások szerént, *St. Máló* körül, mintegy 24,000 emberekből álló ármádia kezdette magát öszve húzni, a'

Jersey szigetje meg-vétele végett, de a' mint a' meg-nevezett tudósítás hirleli, azon szigetbéliek nem sokat félnek, a' holott való fő vezérlest Lord *Gordon* folytatja.

A' *Londoni* Bankban egy újj laistrom a' végett tétettetett ki, hogy a' kik a' Frantziák ellen-való had folytatására szükséges hadi segedembe valamit önként akarnak adni, azt azon laistrom-ba jegyezzék fel, mellybe a' Király 200,000 font sterlingeknek ajánlásokkal irta-bé a' nevit. — A' *Nagy Britannini* hadi tiszteknek olyan parantsolat adattatott-ki, hogy minden késedelmén kívül, a' magok regementjekhez mennyenek. — Az *Anglia* mostani hadi erejét 347,450 emberekből állórá tészik, a' kik közé nintsenek számláltatva 117 ártillériás, és az invalidusok 74 kompagniójok, nem különben 120,000 emberekből álló *Irlándiai* hadi erő is, mellyek ha mind együvé számláltatnak, mintegy 500,000 hadi emberekre fognak menni. A' Jan. 23-kán költ *Londoni* levelek azt hirlelik, hogy a' *Londoni* Bankba ki-tétetett, és fennebb is említett laistrom három rendbéli vólna, mellyek közül az elsőbe neveiket feljegyzett, vagy jegyzendő személyek, a' házokra vetett taxák nevelése summája ki-pótolására adakoznak, a' mellybe Jan. 23-káig, mintegy 100 olyan személyek irták-bé a' magok neveiket, a' kik 20-tól fogva 1000 font sterlingeket fizetnek. — A' második laistromba tsak azok írják bé a' magok neveiket, a' kik az önként való hadi segedelmet kész pénzben fizetik-le, és az ezen könyvbe neveiket bé irt személyek között találtatnak a' *Nagy Cancellarius*, *Dundás* Úr, és többen mások is, a' kik közül mindenik 2000 font sterlingeket fizetett-le. — A' harmadik laistromba azok jegyzik fel a' magok neveiket, a' kik fertály elztendőnként fognak valamelly summát le-fizetni. Az eddig elé magok neveiket feljegyzett személyek adományai, mint egy 100,000 font sterlingekre mennek, a' melly móddal, ha 15 milliók öfzve szerkeztethetnek, a' házokra vetett nagy taxák, azonnal le-fognak vé-tettetni.

Egy Anglus mátroz, a' ki a' *Bresti* fogságából szerentsésen el-szökött, *Falmouthba* meg-érkezvén esküvése le-tétele mellett azt vallotta, hogy a' Frantziáknak két olyan nagy szál vagy tutajból való hajójokat látta készen állani a' kikötő helyben, mellyek közül mindenikre, egy 78 ágyúkkal meg rakatott vár vagy on építve. — Az *Irlándiai* Jan. 15-kén öszve gyülekezett Parlamentalis seregben a' Vice Király elé álván, egy fontoson készített beszéde által azt kívánta, hogy a' Frantziáknak, az ő Országokba való ki-szálhatások meg-akadályoztatások, és az Ország belső tsendességre fenn tartása végett, a' leg jobb eszközöket fel-keresni, és velek élni ne mulassák-el. — Az Anglusok hadakozó hajói, a' Frantziák *Daphne* nevezetű 30 ágyújú fregattájokat, (melly ez előtt az Anglusoké vólt) mellyen 276 emberek, és holmi tudósításokkal *Guadeloupeba* menni szándékozó két Commissariusok találtattak, szerentsésen elvették. — Nemcsak *Irlándiában*, hanem *Angliában* is újra sok gyanus személyek fogattattanak el, a' kik alattomban való gyanus öszve gyűléseket tartottanak vala. A' többek között pedig két olyan 'sidók árestáltattanak, a' kiknél a' kikötő helyeknek holmi le-rajzolásai találtattanak. — A' *Bresti* flotta felöll némelly levelek azt hirlelik, hogy 16 linea hajókból és 10 fregattákból állana, mellyek útra indulolag, már majd mind készen állanak. A' Hollandiai kikötő hely előtt is, a' mint hirlelik, az Anglusoknak egy eskaderek szágúdoz. — A' *Bresti* flotta szemmel tartására, az Admirál *Curtis* és *Thompson* 23 linea hajókból álló flottái állattanak-ki a' tenger közepére. — *Pitt* iránt azt irják, hogy az önként való hadi segedelembe, 2000 font sterlingek adása végett irta vólna bé a' laistromba a' maga nevét, és hogy Lord *Bridport* is, annyi summa le-fizetésére kötelezte vólna magát; a' kik pedig a' magok neveiket, a' fennebb említett laistromba ezután fogják bé-irni, azoknak al-írások, nem fog közönségessé tétettetni. *Pitt* iránt úgy irnak *Londonból*, hogy eddig elé az allzony emberek ékességeikre semmi Con-

tributiót nem vettetésén, azért a' szép Nem előtt nagy betsülletben tartatott; de már most a' fülbevalókra kezdvén taxát vettettetni, alig ha a' szép Nem Gratiájából ki nem esik.

Batáviai Respublika.

Hágából Jan. 24-kén. — Itten tegnap előttől fogva, igen nevezetes dolgok történtenek. — Az eddig volt nemzeti gyűlés, egy formale Decretum által, a' megolozhatatlan, és egymással egyesült Batáviai nemzet, egyetlen egy törvénytévő és igazgató székivé változtatott által. — A' Proviotziáknak minden egymáshoz való arannyúságok el töröltettnek, semmivé téttettnek, — melly iránt hozott Decretum, a' Deputatusok, és több más jelen lévő személyek jelen létebben, nagy örömek között készítettett. — Továbbá a' decretaltatott, hogy *modo provisorio*, egy olyan végre hajtó igazgató szék állittassék fel, a' melly mint szintén a' *Párisi* Directorium is, 5 tagokból álljon, mellynek számára, egy a' végre ki neveztetendő Commissió, a' maga hozzája való tartása végett, egy Instructiót projectáljon. — Egymás rendbéli Jan. 23-kán költ levélből azt olvassuk, hogy Admirál *Winter* és Generál *Daendels*, a' Directorok száma között vólnának, a' volt nemzeti gyűlés tagjai közül pedig *Becker*, *Halm*, *Quey-sen*, *van Beveren*, *Jordens*, és *H. Geovers*, Januar. 22-kén a' magok lakhelyeikben árestáltattanak vólna. —

A' mint a' közelebb múlt esztendőben, Jul. 6-kán *Batáviából* írják, *Java* szigetje meghódolatása végett, az Anglusok még semmi probát nem tette nek, melly szigeten kívül, *Ternate*, *Maccasser*, *Bansermessing* és *Palembang* is a' Batáviai Respublika birtokában vagynak. — *Batávia* pedig magát igen jó móddal való óltalmazható állapotba helyhezette. — A' közelebb múlt esztendőben Febr. 18-kán ütette nek vala az Anglusok *Ternate* szigetire, de szerentsétlenül, mivel onnan úgy visszaverette nek, hogy az után még magokat sem mutatták.

Frantzia Respublika.

A' Batáviai Respublika Constitutiója *Párisban* fog el készítettetni, mellynek ki dolgozása *Daunon* és *Treilhard* polgárokra vagyon bizattatva. — A' *Korsikai* szigetben ismét helyre állott a' tsendesség, minekutánna a' zenebonának indító okai, néhány emigrált egyházi és világi személyek el fogattattak volna. — *Vitryben* az *Artésiai* tartománynak középszerű váraskájában is 11 gyanus személyek fogattattak el, úgymint, 1 polgári hitet le nem tett pap, 1 szökött katona, 2 özvegy aszszony, és 3 árendás. Nállok, egynéhány gyanus levél, sok puska, és mintegy 4 vagy öt ezer töltés, és egynéhány hordó puska por találtattak.

Az 500-ak Tanátsa Januarius 21 dik napján költözött által, a' néhai *Orleánsi* Hertzeg palotájában készítettett Szálába, a' mellyben tudnillik, ennekutánna gyűlseit fogja tartani. — Ez a' Szála *a la Romana*, az az kerekded formára vagyon épittetve, és nem az oldalain, hanem a' tetején tsinált ablakokon megyen bé a' világosság. — A' belső fala, tetétől fogva fenekig márványkövel vagyon bé borittatva. A' halgatók számára köröskörül vagynak karok épittetve. Ennekutánna minden nemzeti képviselőnek setet kék köntösben, és három színű övedzővel kelletik a' gyűllésben meg jelenni. Ezen Szála, Nemzeti palotának fog hivattatni. A' régi gyűllés palotában, a' falakra szögezett marvány tablákra fognak a' revolúciónak nevezetesebb történetei mettzetni.

A' *St. Gudulei* Káptalan vólt Decanja, polgár *Mille*, és az egy részre sem hajló Európai történeteket minden napi levelekben kiadni szokott, újság levél szerzője *Merneweck*, a' *Párisi* Directorium által számkivetésre condemnaltatván, Jan. 21-kén indittattanak *Rocheport* felé. — *Morneweck* iránt olyan vélekedéssel vagynak, hogy ő a' maga gyengélkedő egészsége miatt, az eleibe adattott utazást ki nem álhatja. — A' több hasonlóképpen számkivetésre iteltetett papokat is, Jan. 22-kén akarták a' Frantziák, a' számkivetés helye

felé útra indítani. — A' leg jobb Procuratorok közül egyiknek, polgár *d'Ontreponnak*, a' *Párisi* Directoriumtól olyan rendelés adattatott ki, hogy egy igen fontos követtséggel *Rastadtba* menni induljan el. — Azok az Anglusok, a' kik a' *Skáldis* vizétől egy darab időtől fogva el távoztanak vala, egynéhány rendbéli, különb különb nagyságú hadakozó hajókkal, megint mutogatni kezdték magokat.

Az újságokan kapó *Párisiak*, nagyon curiosusok kezdettenek lenni az iránt, hogy a' *Frantzia* Respublika *Portugalliával* való tractálásából mi fog már lenni, és hogy a' *Portugalliai Király* néval való békesség meg fogé már köttetni, vagy nem? — — — a' kiknek kívánságaik tsak azután fognak bé tellyesedni, minekutánna *Cabarrus* *Párisból* el fog menni. — A' *Frantziák'* azon hajója, a' mellyen a' *Cayennébe* számkivetésbe küldetett személyek vitettettek vala el, *Rocheportba* vissza érkezett, melly is az uttyába valami Anglus prédát nyert. — A' *Redacteur* nevezet alatt ki adni szokott *Párisi* levél nem igaznak lenni állítja, azt a' már szárnyára költ hirt, hogy *Barthelemy* a' maga számkivetésbe menő utjában meg-hólt volna, és azt erőssitti; hogy a' deportált személyek mind egészségben érkeztenek volna meg *Cayennéba*. — A' *Frantzia* Respublika *Rómában* vólt követje *Bonaparte Jósef*, Jan. 23 kán jelent meg leg előbbször az 500 személyekből álló tanáttságban, a' melly alkalmatossággal az Anarchia ellen, és a' *Frantzia* Respublika mellett való hitét le-tette.

A' közelebbről érkezett *Párisi* levelek közül egyikből azt olvassuk, hogy a' *Frantziák* 18 helylyeken szándékoznának Angliába ki szállani. Mint-hogy pedig az Anglia ellen ki rendeltetett truppok, 180,000 emberekből állanak, annakokáért az Angliába való ki szállásra ki-intézett helyek közül mindenüvé, 10,000 emberek rendeltettenek volna. — A' *Párisi* levelekből olvassuk azt is, hogy a' *Sardiniai* Király, a' *Cisálpinai* Respublikával offensiva és defensiva alliántziára kívánna

lépni, és hogy a' hires kép faragó *Carachi*, a' ki a' ki a' *Bonaparte* mej képit készítette vala, Dec. 29-kén *Rómában* meg öleltetett volna.

Januar. 23-kán írják *Parisból*, hogy mivel a' Német Birodalombeli és *Rastadtba* küldetett követeknek, a' békesség meg-kötésére, minden határ közé való vetésen kívül adattatott plenipotentiajok meg ért-zett, tehát a' békességnek annál hamarább lejárdő meg-kötése végett, Generál *Bonaparte* ismét vissza fogna menni *Rastadtba*, a' békesség meg-kötése után pedig, Anglia ellen fogna útra indulni. — A' újjonnan számkivetésre iteltett személyek, Dep. *Gilbert Desmolières*; *Isidore Langlois*, *Perlet* és *Jardin* nevezetű újság írók, és egynéhány Belgiumi papok, Jan. 14-kén érkeztenek meg *Rocheportba*. — A' Frantzia emigránsok közül azok, a' kik a' Fructidor 19-kén kiadattatott törvényt bé tellyesíteni el mulatták, a' Frantzia Departementumokban ismét agyon kezdettenek lövettetni. — Az 500 személyekből álló tanáts Praesesséve, polgár *Bailleaul*, a' vének tanátsa Előülőjévé pedig polgár *Rousseau* választattanak. — A' *Bétsbe* küldetett Frantzia követ két Secretariussainak *Gaudinnak*, és *Frevillének* 12000 livrákból álló fizetés rendeltetett. — A' Portugalliai árestáltatott követnek, Ritter *d' Aranjónak* nem engedtetett meg, hogy a' tempeli fogásból ki mehessen. — Az 500 személyekből álló tanáts azt végzette, hogy ha mikor azon épület le-rontattatnék, a' mellyben ez előtt a' maga gyűléseit tartani szokott vala, annak helyibe, egy emlékeztető oszlop emeltessék, a' mellyre a' mostani EPOCHÁ metzettessék-fel. — Hogy a' Frantzia Respublika *Konstantzinápolyban* vólt követe, *Aubert Dubayet* meg halálozott az iránt hivatalbéli tudósítást vett a' *Párisi* Directorium.

Frantzia Generál *Murát*, Jan. 25-kén indult vissza az Olasz Országi armádiához. — Gróf *Cabarrusnak* leg feljebb 8 napok alatt *Madridba* visszafelé kelletik mennie. — Banquier *Haller* nem vállolta fel magára a' Finantz-mesterséget. — Báró *Stael* a' *Svédiai* Udvarból *Párisi* követté neveztet-

vén-ki, a' Frantzia Directorium is már követet szándékozik küldeni a' *Svédziai* Udvarhoz. — A' Batáviai nemzeti gyűlés parantsolatjára, egynéhány rendbéli Frantzia és Hollandus truppok *Walcheren* szigetibe küldtetni, *Vlissingeni* és *Midelburgi* várak pedig, kemény őrizettel fognak meg rakattatni.

Az 500 személyekből álló tanács ez előtt vólt szálája falaiba tétetett márvány köre, ezen igék metzettettek fel: *A' Királyság mellett tartó őszve esküttek, ezen szálába rontottanak vala bé, a' honnan a' Respublika 5-dik esztendejében, Fructidor 18 kán gyalázattal üzettettek ki; jaj azoknak az Ország árulóinak, a' kik ahoz hasonló probát mérészelnek tenni.* — *Párisban* a' polgár *Garchi* kávé házában, Jan. 15-kén estve, igen nagy vérontással való verekedés történnén, annak alkalmatosságával az említett házban mindenek őszve rontattattanak, el-lopattattanak, melly történt, az 500 személyekből álló tanács, Jan. 16-kán tartott ülésiben, nagy lármára adott alkalmatosságot, melly iránt a' Directoriumhoz követtség küldtetvén, a' Directorium Jan. 18-kán arra tett feleletében, olyan bizonyossá való tétellel élt, hogy a' fennebb említett véres verekedésnek, nem valami tolvajok, hanem a' Royalisták lettenek vólna az indító okai.

A' Nagy Britannia hódoltatására küldetendő Frantzia truppoknak, 120,000 emberekből álló reserva corpussok fog hátra hagyattatni, de ezek is, ha a' szükség úgy kívánná, azonnal Anglia ellen fognak kommandiroztatni. — *Generál Bonaparte*, Jan. 28-kán még *Párisban* vólt,

Olafs Ország.

Luccából Januar. 12-kén azt irják, hogy annakelötte egynéhány napokkal egy Frantzia Commissarius, egynéhány mellette lévő Frantzia tisztekkal oda menvén, az igazgató széktől azt kívánta vólna, hogy a' *Cisálpinai* truppokat oda bé menni engedje-meg, mellyre minekutánna nem

várt feleletet nyert volna az említett Commissarius, erőszakkal élő fenyegetésekkel tért onnan vissza. — Bé-zárotván azután az igazgató szék a' város kapuit, a' polgárokat a' magok óltalmazások végett azonnal fegyverbe öltöztette. — Estvére kelve valami 500 emberekből álló *Cisálpinai* truppok a' városhoz érkezvén, minthogy annak kapuit bé zárva találták, azért éjtizakára kelve, *Monte S. Quiricoban* maradtanak, másnapra kelve pedig a' tisztek *Massába*, a' köz emberek pedig *Castelnouvoba* tértenek vissza. — A' *Bolognából* vett tudósításaink szerént, a' *Cisálpinai* és a' *Frantzia* truppok *Róma* felé még mind nyomúlnak elé, a' merre *Januar. 23 kán* és *24 kén* *Generál Berthiert* is várták meg-érkezni. — *Castello* várát *Januar. 16 kán* meg vévén az egyesült truppok, az oda való őrizetet hadi fogjokká tették; a' *Tolentinonál* fekütt truppok pedig, *Ipoletó* felé vissza húzván magokat, egymás rendbéli osztály *Tolentinóba* is bé-nyomúlt.

A' *Januar. 18 kán* irt *Nápolyi* levelek tartása szerént, a' *Bétsből Nápolyba* vissza tért *Marquis de Gallot*, a' *Nápolyi Király*, az Országon kívül lévő, és a' tengeri dolgokra ügyelő, úgy a' kereskedésbéli dolgokban is *Ministerré* méltoztatott ki nevezni. — *Európai Török Országban* lévő *Görögök* között, a' kik az oda való lakosoknak majd fele részit tészik, igen sok irások szorattattanak széjjel, a' mellyek által arra akartanak ösztönöztetni, hogy magokat a' *Török* igazgatás módja alóll ki-vegyék. — *Bolognában* a' békételesség tüze még eddig ki nem óltathatott, és *Januarius* második hetiben, a' benne fel állittatott szabadság fája egy éjtizaka ki-vágattatván, a' házok közül sokan fekete keresztel jegyzettettek meg. — A' *Mántuai* őrizet rész szerént *Frantzia*, rész szerént pedig *Cisálpinai* és mintegy 6000 emberekből álló truppokból áll.

A' *Decemb. 28-kán* *Rómában* esett történetnek honnan lett szármozását, 14 rendbéli idegen, u. m. *Anglus*, *Prussus*, *Muszka*, *Svékus*; és több más követek fogják ki nyomozni. — A' melly

minekutánna tökéletességre fog menni, az egész Processus is közönségesse fog tétetödni.

A' *Veronában* fel-ásátott szabadság fájit, Jan. 20-kán vagdalták ki magok a' Frantziák, másnapra kelve pedig onnan ki-menvén *Brescia* és *Peschiera* felé vonták magokat. — A' Cisálpinai Respublika várossaiban, 35,000 Frantziák vagnak gárnisonban.

Helvétzia.

A' *Schafhauseni* Magistratus, Januarius első napján azt publicáltatta, hogy az egész Cantonban mindenütt, a' személyhez való tulajdonosság (*Proprietas personae*) minden ki fogáson kívül, végképpen el töröltetik. — A' *Zürchi* Magistratus egy olyan 5 személyekből álló Commissiót nevezett-ki, a' melly a' jobbágyoknak minden panasszaikat meg-halgassa, és az iránt a' maga tudósittását tégye meg. — Az *Erquel* és *Münsterthali* terméketlen völgyekben, a' Frantziáknak két bataillonjai feküfznek, a' mellyeket az oda való lakosok kéntelenittetnek étellel itallal, ruházattal, és zsoldal tartani, a' kiknek nyomorúságok annyival is inkább terhesebb, hogy azon országotskában mindenütt, a' katonáknak való emberek közül, a' harmadikat katonáknak fogdosván, az Anglia ellen készülendő Expeditióra akarják őket fordítani.

Jan. 25-kén, egynéhány Frantzia tisztek két trombitásokkal együtt azért mentenek vala *Nyon* keresztül *Yverdün* felé, hogy Generál *Weisz*-nak azt adják tudtára, hogy ha a' fel fogott fegyvert le nem rakattattya, a' Frantziák minden bizonyal ellene fognak indulni. — De ezen tisztek a' magok követtségeken igen szerentsétlenül jártanak, mivel nemcsak rosszul fogadtattak, hanem közüllök egynéhányon meg is ölettetnek. — Jan. 29-kén az a' reménytelen és fontos hir érkezett meg *Básileába*, hogy a' *Bernaiak* a' nemzeti gyűlés öfzve hívására réa állottanak vólna immár.

A' *Bernai* Canton hegyes völgyes részeiben lakozó asszonyok is, magok közül egy corpust

állítottanak fel, mellynek Obesternéjévé, egy ottan lévő birtokos asszonyt neveztenek ki. Ezen asszonyok fegyverei hosszan ki szegzett kaszákából és derakaikra kötött kardakból állanak, és tulajdon forma ruhájok is vagyon. — A' nem régiben *Bernában* esett sokadalomban ezen újj Amazonok közül egyik, a' kortsoma házokban verbuálni kezdvén, a' fel szedett újj Amazonoknak Recrutánéknak 5 bátzat és egy fertáj borra való elő pénzt adott. — A' *Biel* tava mellett is, nemcsak a' férfiak, hanem az asszonyok is hasonló módon ki szegzett kaszákkal és három ágú vas villakkal fegyverkeztenek fel. — A' *Genfiék* a' magok másoktól való nem függések mellett, még a' leg utolsó tsep véreket is készek ki ontani. — Némelleyek azzal a' gyanuperrel kezdettenek elni, hogy Helvétzia iránt a' Frantzia Respublikának a' vólna a' plánuma, hogy belöle is egy olyan Respublikát tsináljon, mint a' millyen a' *Cisálpinai* és a' *Bataviai* és a' Municipalitást állítsa fel. — Mellynek el távóztatása végett, a' mint egy Helvétziai levélből olvassuk, készek az oda való patrioták, minden tehetségeket fel áldozni.

Az a' Frantzia ármádia, a' melly *Genf* mellett húzta vala ölzve magát, *Mondonig* nyomúlt elé, melly corpusnak táplálására, annak kommandirozó Generálja, a' Vaatlandiaktók 700,000 livrákat kívánt adattatni. — A' *St. Galli* lakosok a' Frantzia igazgatás módját kívánják magok közibe vitettetni. — A' *Helvétzia* határa szélein lévő Frantzia truppok fő Generáljává, Generál *Schamburg* neveztetett-ki. — *Lausánnában* és a' velle szomszédságban lévő több helységeekben (a' *Genfi* toról, mellyet Déákül *lacus lemannusnak* neveznek) a' *Lemanni* Respublika *solenniter* proclamáltatott.

Német Ország.

Ehrenbreitstein várát, hogy a' Frantziák magoknak fel-adattatni kívánták vólna, a' *Ménus* mellől vett leveleink, nem igaznak lenni hirtelik. A' *Máintzi* Kommandáns a' *Rénuson* innen lévő

lakosokra, egynéhány ezer öl fából álló Contributiót vettetett. — A' Frantziáknak a' Német Birodalommal való békességek básissa projectumára, a' Német Birodalom Deputatussai által tett feleletre, a' melly Replicát a' *Rastadtban* lévő Frantzia követtség, Pluviosanak 9-kén (Januar. 28-kán) tett, annak értelme rövideden tsak oda megyen ki; hogy a' Frantzia Respublika a' maga Birodalma határaúl a' *Rénus* vizét tétettetni, nem a' maga birtokainak kiszélesítése kívánásából, hanem tsak azon fundamentumból kívánja, hogy mind a' két Birodalom határa, a' képpen természet szerént való lévén, az által az egymás között köendő békességek is, annál keményebb és állandobb fundamentuma légyen. — A' mint *Rastadtból* Januar. 28 kán írják, ottan némelylek azzal kezdettenek magoknak hízelkedni, hogy a' Frantziáknak a' Német Birodalommal való békessége, 6 hetek alatt minden bizonnyal tökéleteségre fogna menni.

Elegyes Dolgok.

Bostonban, az Északi Amériikai Respublikának nevezetes városában December 1-ső napján, olly nagy tűz, gyulladás vólt, hogy az által okoztatott kár 300,000 font sterlingre betsültetik. — Az *Ehrenbreitsteini* vár alá sok ágyúk és munitiót küldenek a' Frantziák. — A' Frantzia Kapek, az az, ragadozó hajók, sok Anglus kereskedő hajókat rablottanak a' múlt Decemberben és Januariusban. — *Pitt* Minister ismét 15 millió font sterlinget akar költsön fel venni Angliának Frantziák ellenvaló védelmezésére.

Magyar Ország.

Nyitráról Januar. 24 ikén. Gróf *Erdődy József* Úr Ő Excellentiája, ezen Tek. Vármegyei Fő Ispánságba, nálluk ezen folyó hólnapnak 15 ikén iktattatott bé Nagy Méltóságú Gr. *Csáky József*

Vice-Cancellarius Úr Ö Excellentiája mint Kir. Commissarius által illyenképen:

Az előtt való nap, dél után 3 óra tájban jel adattatvan mazzár agyúk duragása által Ö Excellentiájóknak várasunk hatarához lett érkezéséről, a' váras népe, és az ide gyülekezett külföldi uraságok közül számosan eleikbe mentek, és a' Váras Notariussa a' várasik nevében az úgy nevezett Török kapunál Ö Excellentiájokat meg köszöntötte. Hasonló tiszteletet tett a' váras közepére gyült tanuló deák ifjúság képében Oskolánk Erd. Igazgatója T. P. *Zimányi Lajos* Úr, illyeten szép deák oratiot mondván Ö Excellentiájok előtt.

Excellentissime ac Illustrissime Dom. Comes, Proto-Cancellarie, Commissarieque Regie, Hospes una cum Dono, quod nobis impertitum pergis, longe gratissime!

Tuque Palladium nostrum, Excellentissime ac Illustrissime Dom. Comes, ad Supremi Comitatus per Nobilissimam hanc Nitriensem Provinciam, dudum amplissimis Tuis meritis debitum munus, quod laetus ovansque adis, bonorum omnium votis exoptatissime!

Pro spectata in minimos quoque Vestri demissione indulgere dignabimini, ut Vos, immo Comoda publica, Scholae Piae cum affuso vestris Honoribus Gymnasio, non amplius, quam tribus, quod aiunt, verbis moremur. — Totos istos viginti proximos dies haec erat Moderatorum ad suae curae creditam juventutem oratio; brevi fore, et jam nunc esse, ut veteribus illis ovationibus, atque triumphis etiam, qui cum classicorum auctorum verbis, tum incisis aeri tabulis adumbrantur, pompam reapse videat quam simillimam, itaque ad penitus intelligendos Auctores classicos quasi aliud agens instituat. — Cum praeterea illius e *Platone* nostra illa juven-

tus probe meminisset; eam videlicet inesse Virtuti pulchritudinem, ut, si nuda nudis conspici posset oculis, mirificos in animis mortalium sui amores excitaret; neque eadem juvenus nostra ignoraret, propter virtutem, ac probitatem eos etiam, ut ait *Tullius*, quos numquam vidimus, mirifice a nobis diligere, amare, oratos nos voluit moderatores suos opere maximo, eam, ut quantulamcunque praesentis pompae partem opportuno loco statueremus, unde Vestrarum Excellentiarum, immo ipsius Virtutis, quae magnorum Virorum fronte, oculis, totoque corporis habitu promicare amat, vultum tantisper queat contemplari.

Hinc simplex ista quidem, ut videre est; sed ad obtinendum, quem praefiximus, finem per opportuna juvenutis nostrae scena.

Indulsistis! atque hac etiam ratione vivam, qualis hic inter mortales haberi potest, virtutis imaginem, et cum ea gratissimam Vestri memoriam teneris sexcentorum, et amplius, adolescentum animis alte impressam serae mandastis posteritati.

Pro peculiari, hac dignatione Vestra illud quoque indulgete, ut nobis, atque adeo Musis, atque juvenutis educatione altiori protectioni Vestrae omni, qua pareat, submissione commendatis, atque in hoc ipso tam splendidi muneris aditu fausta omnia comprecantibus, pro more patrio (libenter enim laudabiles Patriae mores teneris adolescentum instillamus mentibus) inter meritissimos applausus utrique Excellentiarum Vestrarum acclamare liceat: *Vivat!!!*

Ezen tiszteletnek módja felettébb tettvén Ő Excellentiajoknak, Kegyelm. Fő Ispánunk édes szókkal felelt, nagyon ajánlotta az ifjúság' gondviselést, 's taníttását, egyfzersmind igrte, hogy a' mennyire lehet, minden tehetségével azon fog

lenni, hogy a' hazabeii ifjúság, a' köz Jónak előmozdítására neveltessek.

Más nap 9 órakor kezdődött el az Installatio sok Vármegyebeli uraságok jelenlétekben, a' midön ékes beszédet mondott a' Királyi Commisarius, fent említett Gr. *Csáki József V. Cancellarius* Úr Ő Excellentiája, és a' réá bízott hatalommal bé iktatta Fő Ispányunkat hivatalyába. Feleltek beszédjére Püspök *Hersching Dániel* Úr Ő Nagysága, Ord. V. Ispán *Uzsovics* és *Jezer-niczky* Urak. Mindnyájoknak meg felelt a' Fő Ispán. — Azután mindnyájan a' T. P. Fransiscanusok templomába mentek, holott, nagy tzeremoniával, gyönyörű muzsika szó közt ment végbe az isteni szolgálát.

A' Vendégeknek hét helyen, kilentz nagy asztalon, és a' közönséges vendég fogadóokban adatott ebéd, mindenütt bősége vólt az eledeleknek és italoknak. Este a' Vármegye házában, három nagy szobában bál tartatott, mellybe minden nemesnek szabad vólt bé menni. És ez, nem egy, hanem három napokig tartott. Szüntelen ropogtak a' mazzár ágyúk, és a' sok vivat kiáltások hallattak. — Külömbkülömbféle nyomtatott versek osztogattattak ki. Azon Odet, avagy igen ékes deák dallot, mellyet T. P. *Zimanyi Lajos* Director Úr, a' Nyitrai áhétatos Rend Collegiuma és Gymnasiuma képeben ezen alkalmatossággal irt és ki adott, a' jövő Posta napon fogom Erd. Olvasóimmal közleni.

D. D. S